

Beretn. ang. De Forenede Nationers 18. generalforsamling.

**Beretning fra generalkommissæren for
De forenede Nationers hjælpeorgani-
sation for Palæstina-flygtninge i Den
nære Orient.**

(Dagsordenens punkt 32).

Udvalget behandlede på 18 møder ovennævnte dagsordenpunkt. Drøftelserne prægedes i år som tidligere år af de meget skarpe politiske modsætningsforhold mellem Israel og den arabiske verden. Selve dagsordenpunktets emne, generalkommissærens beretning, blev derimod kun i mere beskedent omfang genstand for debat.

Det var på den 17. samling blevet besluttet at videreføre hjælpeorganisationens arbejde i yderligere en toårsperiode indtil 30. juni 1965. I overensstemmelse med denne beslutning forelå til behandling på generalforsamlingen en rapport vedrørende hjælpeorganisationens virksomhed i tiden 1. juli 1962-30. juni 1963.

Rapporten blev forelagt af hjælpeorganisationens generalkommissær. Under den efterfølgende drøftelse konstateredes udbredt tilfredshed med den måde, hvorpå generalkommissæren havde løst sine opgaver inden for de givne rammer. Specielt konstateredes der tilfredshed med organisationens indsats for løsningen af flygtningeungdommens uddannelsesproblemer.

Hovedparten af udvalgets drøftelser vedrørte dog som allerede nævnt ikke så meget selve rapportens indhold som sagens videre politiske aspekter.

Debatten om de grundlæggende politiske modsætningsforhold førtes med uformindsket skarphed, og der sporede ingen udvikling i retning af en mindskning af modsætningsforholdene mellem Israel og de arabiske lande. Israel opretholder for sit vedkommende stadig det standpunkt, at man ikke vil gå med til, at flygtninge i større tal vender tilbage til Israel uden en mere almindelig afspænding i Israels politiske forhold til nabolandene. Heroverfor står uændret de arabiske landes opfattelse, hvorefter spørgsmålet om flygtningenes tilbagevenden skal løses uden videregående politiske betingelser fra Israels side og på en måde, der giver flygtningene en fri adgang til at genindtræde i deres tidligere besiddelser.

Under udvalgsdrøftelserne fremlagdes tre resolutionsforslag. Et forslag stillet af USA, et stillet af Afghanistan, Indonesien og Pakistan samt et forslag fremlagt af 18 lande, heriblandt Danmark.

I det oprindelige amerikanske forslag, der svarer nøje til sidste års resolution i sagen, udtryktes anerkendelse af hjælpeorganisationens indsats. Herudover indeholdt forslaget en bestemmelse, hvorefter Palæstina-mæglingsskmissionen opfordredes til at fortsætte sine bestræbelser over for sagens parter. Det afghanske forslag understregede flygtningenes ret til repatriering og erstatning, og opfordrede mæglingsskmissionen til at virke herfor. Hvad endelig angår 18-magtsforslaget, kom dette overhovedet ikke ind på spørgsmålet om repatriering og erstatning, men indskrænkede sig til at rette en opfordring til de berørte regeringer om eventuelt under mæglingsskmissionens medvirken at optage direkte forhandlinger med henblik på at nå frem til enighed om løsningen af flygtningeproblemet. Dette forslag blev på de 18 forslagsstilleres vegne forelagt af Den centralafrikanske Republik. Fra dansk side udtaltes i forbindelse med forelæggelsen, at Danmark støttede forslaget ud fra humanitære bevaeggrunde og ud fra ønsket om at fremme direkte forhandlinger mellem de berørte parter.

Som resultat af de videre drøftelser ændrede USA sit forslag, således at opfordringen til Palæstina-mæglingsskmissionen udformedes som en opfordring til kommissionen om at videreføre sine bestræbelser for en virkeliggørelse af den beslutning, der under FN blev truffet i 1948 vedrørende flygtningenes repatrierings- og erstatningsforhold. Herved sikredes de arabiske landes tilslutning til forslaget, der herefter blev vedtaget af udvalget med bred tilslutning. 83 lande, hvoriblandt samtlige nordiske, stemte for, 1 stemte imod (Israel) og 12 afholdt sig fra at stemme. Efter vedtagelsen af det amerikanske forslag blev de to andre forslag trukket tilbage og kom således ikke til afstemning.

Den 3. december blev forslaget vedtaget i plenarforsamlingen med 82 stemmer for, 1 imod, medens 14 afholdt sig fra at stemme.